

ſtolotaja dſihwes heedre nelautreſees aifrahbit us tam nelahr-
tibam, lahdas warbuht notiktu ſloenu ſabeedriſka ſaimneezibā. Un
meitenes, leelakā waj masakā mehrā, iſſtabjotees no ſtolas,
eepaſtibſtas ar ſaimneezibās weſchanu, tas taifchu ſcho laiku
tautſkolās wehl leelu leelais truhkums.

Lai nu gan schahdam nepilnigam lopehdinashchanas weidam ir ari fawas labas puses resp. labala par skolenu fawrubb fauso baribu, tad tomehr tas wehl gauscham nepilnigs un neapmeerina tagadeja laika prafijumus. Bilweli eeraduschi labalu, ylaſčaku dſihwi, jagahda ari par labalu baribu, — un la gan lat atteezamees us to, las mumus neparastis, paſhrdſihwotis?

Karaleene Elisabete peem. brokastes apehda tilai weenu bisschiku, pefsoleet tagad lordam tahdu dsihwes fahrtu un winsch to nizinas (Stat. „Mahjas Weesa“ 33. num. 1898. g.). Ed ir. Laiki mainas, mainas art eeraschas. Tapehz artumis libdsteiku laiku mainam, pascheeum jatek libdsi.

Pehdejā laikā lažda no Augsch-Kursemes tautskolam turas apm. pēc schahda deputata:

1½	puhra	lartupelu à 60 fap	—	rbf.	90 fap.
20	mahrz.	meeschu putraimu	—	"	40 "
20	"	sirau, pupu waj luuku	—	"	40 "
4	"	zuhlas tauku à 20 fap. . . .	—	"	80 "
5	"	fahls	—	"	5 "
6	garischas	lahpostu (lapatu waj schlechretu)	—	"	35 "
140	mahrz.	rudsu miltu	2	"	80 "
25	"	schahwetas zuhlas galas :			
1)	10 mahrz.	speka à 15 fap. . . .	1	"	50 "
2)	15 "	schlinla à 12 fap. . . .	1	"	80 "
8	mahrz.	zukura à 16½ fap. . . .	1	"	32 "
1/8	"	tehjas. . . .	—	"	28 "
5	"	sweesta à 20 fap. . . .	1	"	— "
10	"	beespeena à 5 fap. . . .	—	"	50 "

Kopā: 12 rbt. 10 kap.
Lā nu, weena stolena mahzibas seemas deputats, ja to
naudā aprehēkinam, maksā tīlai 12 rbt. 10 kap. Schi depu-
tata faimneežīss labumus nesīnu, samdehs laipni luhdsu tos
funčus. Furi markhuht ar schahdu deputatu tumasi ēno-

fungus, kuri warbuht ar schahdu deputatu tuwaki eepa-sinischees, nahkt slajā ar sibhalām finam un paskaidrojumeeem. Beeschi fastopam peemehrus, ka daschi masturigu behrnu wezali luhds waldibu paishinat preelfsch winu behrneem jau ta ka ta deesgan ihso sfolas laiku, waj nu pawisam kahdu seemu atlaischot, waj atsal to apmellest pahrlauschinaschanas⁵⁾) zelā. Ari tee saprot sfolas wehrtibu, nosihmi un winas swaru; fina ka — mahziba ir gaifma, nemahziba — tumfiba, fina, ka „latimigs til tas ziliwels, las gudribu un sapraschanu krabj“, ka sala Salamans, bet tomehr — trublft teem turibas. Un ja atgadas, ka tahdeem masturigeem wezaleem 5—6 beheni jastolo, tad, statotees pehz likumā noteikiām 3 obligatoriskām

Kā dashti wezali aprehkinajuschi, tad schahda ziboschanas ehdinashchanas kahrtu isnahlot naudā rehkinot us apm. 20 lihds 25 rbt. mahzibas seemā. Tā tad wairak par 8—13 rbt., neši šahariba.

Neh nu wehl slacht behrna dabai nepeederiga, sausa, nereti sapelejuse un zitadi samaitajusēs bariba un skola wiß-
seelakā mehrā maftā behrna weselibu. Lai tikai labi apluh-
lojam, to tahdeem skolas behrneem dod us skolu pahruikai:
nodseltejuse gata, faschlehrmejis, fabuhbejis sveests un peens,
nereti salaltuse un sapelejuse maiše ir masina bariba! Salim-

^{*)} Daschäas Jaun-Jelgawas un Istuftses aprinku draudses mahž-tajeem ir wehl vežs paradums, atlait masturigaksu vežaku behrnuš us pahrlaučinashanu pee ta floločaja, pee kura behrnam obligatorſli flolu apmellejot, buļu jacet flolā. Bahrļaučinashanu noteel weenreis nedelā un pa leelatā valai pa festočenam. Išnemot religiju, ūtu preefsčmei nar. Daschi no floločajem, kur tāhdī behrni ir, nem 1—2 rbd. atlīdzības mafas. Waſ ſēbe nu nebūtu labāki, ka masturigu vežaku behrnu floločhanu turpmal pagastī ušnemtos ſarvā ūnā un gahvibā? Ari teem flolas waſaga!

to winai ta wajaga eedot un atnemt, to zilwesam nahlas nemt no sawa pascha spehla, un ta naw neskahda laba maina.

Lai nu schi maina isnahltu isdewigala, tad bija jasahl domat, la kuhdras faspeeschanu un schuhfchanu waretu isdarit weeglaft un bes pascha spehla patehreschanas. Sahlumā it brangi nodereja sawada kuhdras lahysia, ar kure uſ weenu duhreenu wareja isselt wesenlu kuhdras keegeli uſ reift; tur kuhdru leeto masumā, tur ari wehl tagad ta noder. Bet tur jaapmeerina leelalas wajadſibas, tur nem palihgā maschinās. Ar tam eespehjams ifstrahtat til daudt kuhdras, la Wahiliū daschi dselszeti ar kuhdru apfurina sawas lokomotivas.

Kuhdras iſſtrahdajamas maschinas iſgudrotas tilai nedaudis gadu desmitus atpakaſ un tagad eeweheſrojami pahrlabotias. Scho maschinu pamata mehrlis ir, tahaſ ſpeeflawa, kura kuhdru mechanifſi atfhabina no uhdeneſ fatura un wiſas apmehru padara masalu, lai wiſa zaur to dabuhtu leelaſu turinamo wehrtibū, ur bes tam lai wehl ſahſinatu ſchahweſchanu gaſſa, bes lam tagad wehl newar iſtik. Tagadejā kuhdras maschinas ir deſgan raiſas un wiſu galwenalas ſaſtahwdaſas mehdi buht: elevators, las roſam iſrakto kuhdru nowada us kahdu piltuvi un no tureenes ſpeeflawa. Behdejā ir atwahſchams zillindrs, kura us diwām blaſiſlam aſſim greeſchias dauds liſtu naſchu, las kuhdru ſaſmalzina un otrā galā to pa diweem zaurumeem ſtrehmeles ſpeefch laukā, kur ta top fagraiſita ihsatos gabalos. Gabali nahſ us wahglſcheem, kuroſtos nowed ſchahwejamos pajumtos, kur tee pehž kahdām deenam piſnigi iſſchuhſt. Wiſa maschina la eerihkota, la to weegli war wadat no weenäs weetas us otru. 6—8 wihi ar 8 ſtrg-ſpehu maschinu pa deenu ſpebi iſſtrahdat 60—70,000 kuhdras gabalus. Bes tam ir ari wehl iſgudrojums preelfch kuhdras pahrogloſchanas. Pahrogloka kuhdra nelo neſtahw pakat puſlibdi labām almenoglem. Jaunakos laikos kuhdras maschinas wehl eeweheſrojami pahrlabotias un wiſjaunako ſitemu peenehmuse muhſu zetu ministrija preelfch kuhdras iſſtrahdaschanas lokomotiwan. Pee tam robas wehrtigi atritumi, kuri kuhdras iſſtrahdaschanu padara eeweheſrojami lebtalu.

Kaut gan ir eespehjams deesgan derigu surinamu suhdru ar maschinam issstrahdat, tad tomehr par ihstenu suhdras rubyneebizu wehl newar buht runa. Nur dabonamas almen- ogies waj ari malla naw pahlleku dahrga, tur suhdrai geuhiti fonkuret ar zitu surinamo. Bet suhdrai ir ari wehl zitas

Sizang (mehkis par maselihas konchan) maha:

Higiena (mazgība par veselības kopšanu) mazga:
„Sargēs no sabojātās un grūti sagremojamas bariņas!“
Ausēlis sala: „Fīfīkas audzināšanas wispiremejais gabals
ir ehdināšanā. Bīsat plātna barība pamatsina smaltajos
gara spēhījstūs.“

Waj s̄he nu nebuhtu weetā, ka wispaht tautskolās turpmak ewestu lopehdinaschanu? Kā augšchā redsejām, tad

schahda lopehdinaschana maffatu illatram tilai 12 rbt. 10 lap. Kaut zil pahttiluscheem tas par geuhu nebuhtu, jo gahjeju lahrtas behrni tagad pelnas lopus ganidami; daschos apwidos gani nem no 30—35 rbt. naudu rehkinot. Schahdas pahttilas weelas, ta lahposti, kartupeki, putraimi u. t. t. ilatram ir pullu weeglak libds eebot, nela to usturet ar fweestu, heespeenu un galu. Jo neweenam no ganineem til dauds schahdu pahttilas weelu netop peederets, ta tas weselu mahzibas seemu ta ween waretu usturetees. Un fur tad gan aci nabaga zilwels pahtrejo sawa behrna loni, ko tas pa wasaru tapelnijis, lat pahrdotu un par to gahdatu few wajadsigo? Taehd tahds ehdeens, lahdu no mahjam spehj libdseedot. Tantu redsam, ta pee wahjas baribas behrna meesa newar pilnigi attihstitees.

Ir eerehroits, ta gara darbiba stahw wiſaugstakā paſkahpeni eefahltumā, t. i. no 15. oktobra un pastahw gandribjlihds ſeemſwehltkeem, tad pamaſitnam ſlihd uſ leju, ta ſa pret pawafaru gara noguruns eenem wiſaugstako stahwoll. Te falihdſinachanas labad nemſim diwi gadſahrtas: rubenit un pawafaru. Schinis gadſahrtas weens un tas patſ behrns muums parahdas ſem diwām maſlam (nobildejumeem). Stolā eefahjtotees tee arween mehds buht ſchirgti, ſparigi, weſeli, lamehr aprilis muhs-apmahna: tee paſchi behrni, betne tee — meefas iſtrituschas, bahlaſ ſbzinais gihmitis, ſureč tillo, tillo wehl ſamanami luſtas diwas ſpulgojoſchas ožtinas, leezinga par to negaſiſu, kufſch aufſtaſa ſeemā bija teem ja-pahrzeesch. Raudſim pehz to zehloneem un tublin pah-leezinatmees.

Neerastais, grūtās skolas darbs, truhzīgais gaisis, kurš 12—14 stundu deenā darbojas uz skolēna organizma, un fāns, neparasti bariba, luhl, schee ir tee truhumi, kas jaunlaiku behrneem tautskolu apmellejot ir jaissauda. Lai schahdus apstākļus zil nezīl aplaroju, lai tos truhlumus, kas tautskolenam apmellejot fānu „gaismas pili” — tautskolu, jaisszeesch, nowebrstu, foti wehlejams buhtu, ka wispabrigi tautskolās ezerstu fabeedrislo lopehdināshanu. Breešči tautskolas ta ir tik swarīga leeta, kura nedrihsietu uz veetas slahwet.

us Parisi, us pasaules iestahdi!

IX.

Brihwiba, weenadiba, brahliba! rasslits wirs Luwras pils wahreem. Un mehs juhtam, ka muhsu kubtis til weegli un maigi un latra elpas wilzeena Kreewijas draugeem frantscheem lihdji noskan: brihwiba, weenadiba, brahliba! Luwras pils ari teesham wahrda pilna sīnā ščo teikumu represente, jo te latris nabadsinch war eeet ar tahdu pat teesibū la leelmanis un flotit par brihwu pasaules slawenos un pat wisflawenos mahflas darbus. Luwras pili dehwē par pasaules mahflas museju, kam otras lihdfigas netur naw. Til leelisku slaitu mahflas darbu falopojums netur zitur pasaule wairs neatrodas. Gan Winē, Münchēnā, Londonā un Romā ir slaitas mahflas darbu musejas un pilis, bet ar Parises Luwru neweena newar fazonstees, jo Luwra Napoleons I. no wišam malam, kur uswarejis — sawedis slaitakos mahflas darbus un ari agralee Franzijas waldeeli jau no feschpadsmītā gadu simtena tur krajuſci mahflas darbus. Vehz Napoleona I. krišanas gan atladaschi mahflas darbi tila aiswaisti atpalat us Romu un zitur, no kureenes tee bija panemti, tomeahr Luwra bijuse un paleef leeliskala mahflas pils. Lai Luwras

ihpachibas, kuras war pamudinat us plascho kuhdraju leelaku tseetoschanu.

Lihds schim pagatawota kuhdra lehti sadruhp smelknes un tapebz to nelur taalu newareja iswadat. Lai nu schis smelknes neeetu pauschana, tad, eewehrojot kuhdras leelo eespehju ussuht flapjumu, to sahla leetot, kur wajadseja gahdat par fausjum. Semlopji kuhdru lihds ar salmeem un lapam sahla leetot fa palaischus, pee sam tad ari vamanija, fa schahdi pakaischi masina ari daschadu gasu attihstischanas un finalu. Te nu tuwal ismellejot israhdijs, fa nesapuwuscha kuhdras dasas loti spehjigas ussuht gases un ta tad ari masinat finalu. Schas labas ihpachibas dehi nu kuhdru sahla ismantot taisni palaischeem un atritumi pee kurtinamas kuhdras isgatawoschanas kluwa par galveno raschojumu. Ihpaschi threku augscheja lahrta it sevischki noder pakaischeem, jo kuhdra ussuht 10 reis til dauds mitruma nesla vate swer, samehr salmi tlai 4 reis til dauds. Kuhdra jau ta la ta lehtala par salmeem un pe tam wehl useet pakaischeem dauds masak materiala. Un las ta swarigala leeta: kuhdra nelaui isgaist amonjalam, lursch iszekas no loyu islahrnijumeem. Ta tad ar kuhdras palihdsbu war us lauseem nogahdat neiveen dahrgo amonjalu, bet ari wehrtigo virzu, los ne masumu weizina augu raschu. Kuhdrus pakaischeem leetojot ari gaiss stakkos ir dauds tihrels, pakaischi ir faust, zaur lo teel nowehrsta dascha laba slimiba, it ihpachibas nagu sehrga. Buhlam it sevischki noder tahdi pakaischi, jo tad schee flapji, tad 75% no wiseem sweneem mehds giseft boia.

pils sahles ween issstaigatu, bes fa kür apstahos to apstati
paet jau wairat nela diwas stundas, kür nu wehl stat
tad ari Parise pasaules issstahdes narv, tad Luwrā ween ja
ir tildauds to redset no pasaules daschadeem laitmeteem, b
jojauta: Ko tad nu wehl wairat wehlees? Zur waran
statkies gadu tubkloschus atpalat pagahne. — Seno gree
romeeschu, fineeschu, egypteschu un perseeschu darbi stat
muhiū preeschā iš almins jirsti. Reljeji no sengreeku Batt
nona, las issgatawoti slavenā mahlsleneela Hidiasa wabib
egipteschu milsige almins sabrī — sarkofagi, kerles tre
sahle u. t. t. Slatit sengreeku un romeschu marm
tehliū ir teescham jaiks un svehts baudijums. Ja slait
sengreeku mahlslas darbu, Milosas Afrediti grībi redset, n
noej Luwrā! — Kā deewe par mirstigeem, ta Milosas
Afcodite slaitata un deewigala pazelas par zitem deewe
tehleem. Ko schajā miblestibas deewes tehla redsam, tas
las neissakami daitschs, kas war radit svehtafas dailum
juhtas. Mahlsleneeli par winu sala: „Ta naw ween
slaita seeweete, bet ibsta deewe. Kara
leelisums winas lozeltu formās, ta pahlz
ar jaulalo jaunibas maigumu un slaitum
un issstaro tahdu pat tihru, schlikstu deewibu, ta winas slait
gihmja slats, las brihwos no wiseem zilwelu laiflibu-putelis.
Tani waram redset meerigu deewibas augstibū. Schis dail
tehls mums leek nojaust, jil daudī slaitu sen-greeku dar
zaur barbareem bojsa gahjutchi, jo Milosas Afrediti pat ne
issinat par labdu no slavenaem sen-greeku mahlslene
darbeem, tadeht jadomā, ta Greekijas seedu laikā buhs bij
wairat tahdu tehlu. Milosas Afrodites deewigo statu wehla
paturet us wiseem laikeem atminā. Schi gada „Mah
Weesa Mehneschrafs“ pasneegts nobildejums no Milosas
Weneras jeb Afrodites — jau is schis bildes war slaiti
deewes zehlumu un slaitumu, bet tomehr pamisham jits
redset originalu. Schi tehlu 1820. gada labds semne
Milosas (Mēlos) salinā atradis labdā alā un par 6000 frante
(apm. 2000 rbt.) pahrdewis frantschu waldbai, bet ta
winu nepahrdotu ne par labdu sumu. — Tilai foti schi
la schai slaitai deewei barbari fanatiskā laikmeta
dausījuschi rokas, tomehr wina pati paistuse
senas greelu mahlslas dalkuma leezeneze; laitam ja
labdus 2200 gadus weza un tomehr wehl wisvalke
Bes Milosas Weneras te wehl dauds, daudī slaitu te
feno romeeschu darbi. Glesnu nodakā war slaitat labes
turejuschos leelo mahlsleneetu darbus, nēla zitur. Franz
waldneeli jau no 16. gadu simtena aizinaja us Parīz labes
Italijas mahlsleneetus, tadeht ari pat Rasaela darbi
Luwrās pils glābā, wisslaistali usglabati, jo tee naw zems
hvieschu un svehpējamos duhmus, ta ziti Rasaela darbi, la
bīhuschi cewectoti basnizās. Slavēna holandeschu mah
lsleneela Rubensa darbi ari Luwrā wislabak usglabati un
wisleelā mehā atredami. Bitās musejās newaram
las ihits, Rubensa pāscha darbs, las kopija; Luwrā turū
wiš tilkai Rubensa pāscha darbi, jo Marija Meditschi to
wairat nodarbinajuse, tam likuse ari pate fewi dolces
fantastiskā weida tehlot. Fantasija wareja un glesn
strahdatas leelissi. Te waram apbrihnöt, no labdu pahlz
meta war leels mahlsleneets radit to warenu. Med
Meditchi naw tāhda slaitule, ta winas meesas formā
glesnojot raditu to fewischki peeweloschu, bet tadeht Rubens
nehmis palīhgā Olimpa deeweetes, lai gresnotu sapn
loschā weidā Marijas Meditschi dīlbvi. Rubenss tehlojā
daschadus religiosus preeschmetus, ta religijas uiswaru un dā
tam līhdīgu, las bijis pirmos kristīgos laikos, un buhs pastā
teesas tāhlā nahlotnē. Wisas schajās Rubensa glesnā red
warenu spehlu un weselibas spīrgtumu, tomehr noslaidē
deewigu statu mahlsleneets glesnojis tāhdus preeschmet
taur wina fantasija wareja brihwī darbotees. Kahda Rubens
glesna Luwrā pilī „gaismas uisvara“ waren dala —
leelas, ta mahlsleneets pazelas par semes espaideem
putelieem labdā zitā tihralā pasaule, tur zilweleem netisn
spehla, bet ari dalkuma pilnība. Beram, ta „Mahjas We
esa“

leegineels pat apgalwo, tas warot peerahdit, ka Slettens eis newainigs. Slettens no wiseem, kas winu pasihst, teek tureeli par kreetnu meerinihligu zilwelu, kas nav spehigis etan darit lo launu. Wairak par simts draugu un pasihstam isslaidrojuschi, la winsch newainigs. Schee apstabs Björnfonu peespeeda, leetu nemt sawas rotas. Siha raktu, kas wiſa ſemē ſazehla leelu uſtraukumu, wiſa ſeal prahwas rewiſju un iſſlaidro, winsch par noteefata newainigs personifki eſot pahrlleezinats un la winsch agrak nedoschetet meera, pirms Slettens nebuhschot attaisnots. Wiſapader peelriht Björnfonam. Slettena noteefafchana ſchimbrīhīſčat atlita.

Wehneschraktsis", las latweeschu tautu ta zenschas eepasjistinat ar slawenaleem mahfslas darbeem, ari ar scho Rubensa darbu eepasjistinäs sawu tautu. — Italeeschu slawenalu mahfsleneelu darbus fateelam Luwras pils leelaka mehra, nela jeb fur zitur. Tiziana darbi neaisimirstami eespeeschas atminä. Kristus zeeschanas tas pratis ar leelu meisteribu ieblot, ta fa te hajubtam paschu Deroju geeshot. Kahdä glefnä, fur Kristus eheschku krou, aif wina parahdas Grachus tehls — las dara jo dñilu eespaidu — la jilweze atmalsä teem, kuri to wiswairak mihlejuschi. — Koredschijo, Weroneses un zitu italeeschu mahfsleneelu darbi gresno Luwras pils. Sewischki slawenu glefnu ween ap 2500, bei tam wairak tuhfsloschu loti labu glefnu un jahmejumu. Luwras pils jaapmekle wairak reises, lai ar to dauds mai eepasjitos, tikai pee glefnam un skulpturam ween wajaga dauds laits, fur nu wehl zitam daschedaschadäm musejam, la einografisko, fugneezibas modelu nodala u. t. t. Luwras pils eenem 198,000 kvadratmerru plaschu apgabalu; wairak gadu sumtenos te peelitis trahschauma par wairak miljoneem — tad ari sin zif bagatas un leelikas schis musejas un la neweena zita tauta ar frantscheem mahfslas trahjumu jnä newar hogenstees. Paghjuschä gadu sumtara beigu notilumi, toreisejas leelsas pahrgrozsibas tautu dñishwë un politika, scho laralisko pilli pahreverbta par mahfslas museju preelsch wißam lauschu schiram. Teescham jabrihnas zif daudi jautuma Parise ari hewschneelam vasneeds aluschi par welti!

Saimneezibas skolas.

Arveen esam silti ceteituschi muhsu seltenem apmelslet
faimneezibas skolas un to ari newar deesgan atgahdinat, jo
ta ir muhsu widū schi laika prafiba. Weenalga waj nu
lahda feeweete buhtu weenlayschala deenaftmeita, waj smalla
fundse, waj pat mahlfleneeze, loti noderigi, ja latra prot
faimneezib. Chst tatschu wajaga satram, un waj tas nam
labati, fa prot gahedku ehdeenu pagatawot nelà lahrt jobus
wadis, waj ari tos lauslt gar nejmigieem ehdeeneem. Vai
ari buhtu zil smalla fundse, faimneezibu mahzet neweenai
nebuhs par peedaujsbu, bet par godu un ja wehl gadas tahdi
nelgas, las par to smejas, fa mahlfleneeze prot ari faim-
neezibu, tad tahdu smejellis nosfan tilai winu paschu nejehdsibai.
Pat bagatas fundses dñishwe, lurai (lundsei) paschai naw
iastrahdā, norites omusigali, ja wina pratis wadit faimneezib.
Barbuht gan, fa ari pee mums atmahls tahdi laiki, tur
yilsehtas ta wairs newajadses, lad restorazijas buhs tå
attihstijuschas, fa warës dot ehdeenus labati un lehtaki nelà
tas eespehjams paschu mahjas masajä faimneezib. Bet
schimbrihscham wehl isnahf praktislati paschu mahjas pagata-
wot ehdeenu un tadehf faimneezibu mahzet ir nepezeeschama
wajadsiba. Lanzineezem faimneeziba pat ari tahla nahlotne
buhs wajadsiga, jo tur, tur laudis islaifiti dñishwo, newares
istorazijas ehdeenus pagatawot, bet arveen tee buhs iapa-
ktawo satram sawas mahjas. Agratos laitos, lad bja
sañak widus schtiru un semneeku laudis dñishwoja wisai ween-
layschi, ehda putru rihtä, putru pušdeena un walara, tad
seweetem nebjia wajadsiga smallala faimneezibas praschanu
un tam, las gahja pee lungem deenet, ari nebjia nepeze-
chami wajadsigs mahzet smallus ehdeenus pagatawot, jo
bja wairak bagati fungi, las tureja pawahrus. Bet laut-
faimneezibai attihstotees un widus schtiram wairojotees rada-
lelaka prasba pehj weissam, smallakam faimneezem. Meitas
luras apmellejuschas faimneezibas skolas, teel la rautin is-
rantaus, lamehr tas, luras tapat ween grib weetas dabuht,
bet nemahf smallu ehdeenu pagatawoschanu, war ilgi gaidit
libbi. Samehr dohoy meety un larefotomä nolahdu lobu

No eekdjhemes.

a) Baltijas notikumi.

a) *Walthas notrum.*
Wai kcona muischu nominekeem ir japeedalas
vee klanscheem un nodewam luteranu mahzitaju
muischam un Eszter mahiam var labu?

Scho interesanto jautajumu nupat paherrunajuschi diwi
ns weetejeem laikralsteem — „Rischsl. Westnits“ un „Duna-
stga.“, kuru domas sēve atstāstīsim:

"Rīskstij Vestnikam" raksta no Zekabstates, ka dašč
krona muischi arendatori esot leeguščees išpildit no luteranu
bašniju preelshneeleem peeprašītos klausītus, tapēkz ka winu
ar kroni noslehgtajos nomas libgumos bašniju buhwes klausīb
neesot veemineti ka no wineem peenemts pildījums.

Baltijas domēnu walde, pēc kurās dashti no mineteem arendatoreem greefsches, pēbz „Rīschl. Westa.“, esot issazijses, ta pamatojoties uz 10. augustā 1832. gada Vīsaugstākās apstiprināto ministru komitejas schurālu, kuras esot iepildījus tronu muišam Kurzemē pēckriekšos būbnes Ilauschus preelsch ewangelijuma luteranu bapnizam, ismaksadams ikgadus preelsch scha nolubla 6285 rbt. 71 lap. un dotams wajabstākotu materialu. Tapezis uz jso lectu atteesosches pēprātumi esot jaeesneidī teesshi domēnu waldei; muišu nomineeleem turpreti neesot schai sīnā nelaždu veenabkumu.

La "Bijzichtige Weitans". Pehz "Dundzigas", inde
par scho jautajumu teizas ewahluse tuvalas sinas, leetat
stahwollis turpreti esot ischahds:

Minetais jautajums teescham eekustinats Kursemē, bet netikai Ielabstātes aprīkši veen. Preesch 1885. gadā walduja domstarpiba, waj no krona malkajamās sumas 6285 rbl. 71 kap. un in natura dodamā lolu materiali sedsamas buhwes nodewas tillab preesch tā faultajām tihrajām krona mahzitaja muischam (reinen Kronspärrn), kārī preesch krona draudschu mahzitaja (Kronstichspielspärrn) muischam. Minetā gadā Sahtu vasnizas leetā isnahzī walduščā senata ulass, kura flaidri un noteifti atsītīka minetā suma teekot isdota til preesch tā faultajām tihrajām krona mahzitaja muischam, sameht buhwes flauschus preesch.

ta faultajām kroņa draudšu mazitaja mujscham pēh
lituma peenahkotees pildit kroņa arendatoreem. U
schī senata ulasa pamata esot lihds īchin
Kursemē klauschu neispildishanas gadījumā wajadījige pildījumi
pedīhti no kroņa arendatoreem pēspēdu zelā. Wehl nesen
atpakaļ Kursemes gubernas walde esot atstājusē bes eeweħribas
daschū kroņa arendatoru fuhsfības par Jelgawas-Bauskas
apriņķa polīziju deht buhwes nodevu pedīshanas, pamato
damees pee tam us senata ulasa Sahtu basnizas leetā. Schā
fuhsfības galigi iisschlīkt nabschotees attkal waldfoscham senatam
kās atteezotees us Baltijas domenu waldi, tad ta teeschan
peeturotees pee ussfateem, ka jaun augšmineto sumu eso
segas preelsch wišiem kroņa arendatoreem wiſas buhwes no
dewas preelsch luteranu mazitaju-mujscham un lēsteru mazian
tīlab tībrajās, ka ari jauktās jeb tā faultās kroņa draudsēs
tomeht schādzi domenu waldes usfīlati nelahdā sīnā newarv
buht saistoschi ne preelsch zītam administratiwām eestahdem
ne teesam.

Tahlat „Düna-Itga“ aizraha, la tiziba, pee kura peederot krons arendatori, schai jautajumā nespēlejo nekahdu isschkiroshu lomu. Jautajums til grosotees ap to waj zaur mineto ilgadejo malsajumu no krons puses esot segtas wisas nodewas tillab preelsch tihram krons mahzitaj muisham, lā arī preelsch jaultām jeb tā faultām krons draudschu mahzitaju muisham, jeb waj krons muishu arendatoreem peenaklotees pilkti buhwes slauschus krons draudschu mahzitaju muisham par labu, lā tas līlumā noteikts. Pentam mineid slauschu jautajuma nepeemineschana nomas kontraktos protams newarot buht peerahdijums par līluma atzelschamu. Jautajumu tomehr, lā jan minets, us daschus Dobeles aprinka krons arendatoru suhdsibu par Kursemes gubernas waldi laikam drihsā laikā wehl reis isschkiroshu waldoschais senats. Lā „Düna-Itga.“ Lā la schini leets, lā jan teikts, drihsūmā sagaidams augstalas instanzes par skaidrojums, tad no sawas puses naturam par wajadīgu schelo peebilst.

Krogu takses eeweschau nemas silti eeteiti „Nordi. Leistunga“. Minetä lapa starp zitu ralsta:

"Pehdejā laikā daschi krogsineeksi ir pašahtučhi i-
su hukti frogu apmekletajus gluschi nelaunigā faktū.
Peemehram, lahdai medneetu labeedribai, tura lahdā krogā
egreesas un tur par deenu astahja daschas leetas, bija par
šo leetu usglabaschanu, jašamalaš 2 rbt. Par tannu larsi
uhdena tila aprehkinatas 30 lavi; par sirga nolischanu un
wina paehdinascianu tila prasīts 2 rubli. Lahdā zitā
gadijuma tila par istabu ar 1 gultu aprehkinati 4 rbt.
Buhtu loti javehlas, la ari pee mums Widsemē, tapat kā
Igaunija, tiltu noteiktas zeetas ženās, samehrā ar
tirbus ženam daschados gada laikos, par lahdām jaňahrod
pabrtīkas prezēs un sirgu bariba, lai publīka tiltu issargata
no iſſukschanas."

No Wez-Peebalgas. Pehejä laisl pee mums sahdibas teek isdaritas jo beschi un vahrdroschi. Augusta mehnescha sahlumä nosaga scheeenes Kalna krodsneelam J. Br. 2 sigrus weenus wahgus; mahzitajmuiscas rentneelam U. D. issagtas daschadas drehbes un gata par 460 rbt, tad wehl nakti no 15. us 16. septembri sagli bija eelausufshees scheeenes Iuteranu basnizā, durvis atmuhkedami un tad atsal no eelschpuses aisslehdami. Sagli tr laikā pamaniti, tā fa nosagt nam neka paguruuschi, wini isbehguschi zaur logu. — Nesen aipakai nodega scheeenes G. fainmeelam P. A. riia. Vate ehla bija apdroschinata sawstarpeļa uguncapdroschinashanas beedribā, bet tomher schim fainmeelam ir slahdes ap 300 rbt, jo ūadeguschi ir wahgi, wehtijamā maschina, pefehrta rudsu riia, 25 aisi malkas, apdeguschi teki un aitos, tas atraduschees pee rijas. Uguns zehlons naw slaidri sinams; deenu eepreelsh krabns naw bijuse kurinata, paschi ari naw pee uguns strahdajuschi, jo paschu strahdneeli wehl kult nebija gabjuuschi (uguns grebels notila paschā pušnalti). Te japeemin, ka schim pascham fainmeelam wasarā tila fazirsta Alauksja esera malā laina ais atreebschanās. — Krone brandwihna monopolu eivedot no Wez-Peebalgas 7 krogeem tila slehgti 4, tā fa atsika tilai trihs: Kalna krogs (pee basnizas),

Steenusis jeb muischias frogs un Sila frogs. Kona brandwihna bodi atwehra agrafajā Grischku frogā, netahlu no basnizas. Kahda no agrafajeem „M. W.” numureem no Jaun-Peebalgas bija finots, ta abām Peebalgam neesot ne-weenas brandwihna bodes un tas esot peebaldseescheem par godu. Ir jašaka, ta schejeenes brandwihna bode atrodas paschū Bez-Peebalgas widū, netahlu no basnizas, walsis mahjas, dakteria mahjas u. t. t. Ta dverschana buhtu gahjuše majumā kona monopolu ewedot, newar fazit. Labrenischa tirgus deenā monopolu ijdsehtra gandrihs pawljam fausu, wišmasj brandwihna wairš nebiša. Ari muischias

ihpschneelam zaur 4 krogu slehgschanu naw gandrihs ne-
kahda slahde notikuse, palisuschee trihs krogi mafsa tagad
diw- un wairakkabrtiqu renti. —ts.

Wez Peebalgas fawstarpeja uguns apdro-
schinaschanas beedriba augusta mehnesi eewebleja jaunu
beedribas waldi un preelschneelu, luea septembri isdatija pee
beedru eklam jaunu vahrtwehrteschananu. Par preelschneelu
eewebleja Nonu J. Dahrneelu. Jaunai preelschneebai
grubis usdewums preelschā; yehdejos gados daschi beedri ir
yalikuschi beedribai ap 1000 rbt. parahdā, kusch wifikadā
wihsē tal jaunai waldei bhubtu japeeden, jo jitadi beedribai
naw nekabdas droshas nahlotnes. Nowehlesim tadeht fau-
nam preelschneelam zentibu un stingribu, lai beedriba turpmal
staigatu droshu gaitu. — ts.

No Jaun-Peebalgas. Kad pee mums eiveda monopolu, mums palisa dñibwoi tilai divi krog, sur warejäm dseñnat sawas slahpes. Bet tahdejabi daschs labs wareja, neleitfim wis noslahpt, bet gan badu nomirt un tapehz bija jašanem duhscha un jaishgahda teefiba — sehdet aif letes un ziteem slahpes dsefeyot ripinat timpas atwiltné. Un — fas klaudfina, tam atdaras — atdarijas wehl trim krodsineeleem atwiltnes un meks tagad waram atlal pabeeschak atdarit sawus makus, dsert lä agralus laitus, reiboni isgulet grahwmales un parabdos mult waj libds fallam. X.

Pro Rehtena. 18. septembrī par Ēchu, Rehtena un Dērbenes un pa daļai pa Jaun-Veekalgas apgabaleem sazehlās bahrīs rehrlona negaiss. Sibens bija eespehris waitak weetās, starp zitu nodega Rehtena muischas vijas, apdrošinatas Baltijas uguns beedrībā. —ts.

No Siguldas. Jauna teatra atklāš-

č h a n a . 24. septembrī Sigulda, netahku no stāžijas, atlābja operu dzēsedatajas Wilmās Eglin - N a h r a s jaunkundses jaunbūhweto teatra nāmu ar Mūdolfa Kneifela joku lugu „Bēlala meita”. Publiskas bija cērādees lelā skaitā un akteerus apšveicis ar nerimstoscheem applauzeem. Teatra nāms ir foti platsīgā un tāni telpas kābdam 800 personam. Skatuve ir ehria un dekorācijas glibības. — Nahlocha iſrahde buhs atkal 22. oktobrī un īchoreis ir iſwehleita pasihstāmā rakstneela M u d o l f a Blaumān a joku luga iſ lauzineku dījhīves „T r i h n e s g r e h k i ”. Luga eepihti wairak dzēdasāchanas gabali, tūrus iſpildis Eglin - N a h r a s jaunkundse. Schai lugai Blaumans lījis par motto: „Ja reisi e f m u r a u d a j i s , w a j t a d e h t w a i r s n e d r i h k s t e f c h u ū m e e t e e s .” Bes jau dascheem pasihstāmeeem spēklem, pirmo reis Sigulda uſtahtees lomislu wezenu un salonu īdamu tehnolājā Anna S i r m a i s . Spodrites fundse, kura ir weena no M u d o l f a Alu-nana eezeenitākām altrīsem bijuse un ari wina frolneže. S . - Spodrites fundse tehlos atraitnes Remboneetes lomu. Pabrejās galvenās lomas tehlos Eglin - N a h r a s , Emilija Grīķi, Vanfon un mahfas Bāngait īldses un Pohla, Podneeka, Behrsina . Lie lgi u . z . Bēž teatra sekos weesīga sadīshwe ar deju. Spehles V enza funga orkestris.

No Drustu draudses. Kà jau weenmehr parasits, schelt Mikela deenâ teek natureti "Bibbeles svehtli". Arti scho-gad tee minets deenâ tika natureti. "Bibbeles svehtlos" sharp zitu muhsu zeen. mahzitais Irbes lgs pasinoja — jil jau naudas sawahltis preelsch ioungahdajamâm ehrgelem — efot jau 900 rbl. ar lahdâm lapeikam Bet sâ zeen. mahzitais Irbes lgs isteizâs, tad pawisam efot wajadsigs preelsch jaunu ehrgeku gahdoschanas, masakais, 2000 rublu. Bai istruhlstoscho sumu sadabuhtu, tad wehl tils ischikota naudas lafischanas. — Libds schim mums naw wehl pastahwigis ehrgeleens eewehlets. Kandidatu lungi gan ir jau wairaki peeteikuschees. — Sharp agrak atkaujaas dabujuscheem krogeem, tirgotees ar nemonopolisetem dsebreeneem, nupat dabuja atkauju Drustu-Aukulalna "Kupzischa" krogs. Tâ tad schimbrihscham muhsu draudse ir 4 krogi. Katrs krogs, zaurmehrâ rehkinot, par gadu malsâ rentes 1000 rbl., par wiseem krogeem — 4000 rbl. Muhsu draudse slaitas libds 4000 dwiehseles; tad isnahltu, zaurmehrâ rehkinot, ta latram pa gadu krogs janodser 1 rublis — un to droschi ween art isdaris, pat ja ne wairak. Bet tad par wisu draudsi jasamet preelsch jaunam ehrgelem 2000 rbl., tad tas nahlas tik grahti, grubti . . .

No Taurupes (Madleenes draudse). Ar monopolia eeweschanu muhsu pagasta mahjas turvumā esofchais „Medna“ krogs tava slehgis, zaur ko wisaas darischanas un wisa sadishwe, ihstti runas wiheru sapultschu deenās pagasta namā norit dauds klusal un weenprahrtigal, là ari dascha laba artawina, doschs labs grafsits paleek preelsch gitam wajadisbam lule. Rà weenprahribas sihme jau parabdjias las, la 29. septembri sch. g. us jauna skolas wezakà preelschlikuma weetneelu pulks par sawas jaunās paaubdes lablkahjibu gah-dadams, weenprahrtigi nospreeda wisuas preelsch skolas wajadisgos islabojumus isdarit lihdi skolas sahskhanai, là ari skolu apgahdat ar wajadisgeem mahzibas lihdselkeem, zaur ko weetneelu pulks, là ari jaunais skolas wezakais A. Kahelina lungs pelna fewischku alsinibu. — Us 20. novembri sch. g. tava nospreesta jauna pagasta waldes skrihwera wehleschana; buhtu wehlams, là minetā deenā eerastos wairak kandidatu, lai waretu zeenigalo israugotees meeru un faderibu nodibinat, is kuru sahnem un pamateem set un salo latra pagasta lohskahschana.

No Westenas. (Tolkas pag.) Septembra pehdejās deenās no mums jāklihrās us muhschigu dušu aiseedams, jāha pagasta ložeklis, Kaln-Rehsenu mahjas grunitineels Jahnis Pakalnīsch. Nelaikis, lai gan nebija baudījis nefahds ijs-glihtibas, to mehr vilniги atsina pehdejās hwarigo nosībmi un nesaudejēja ne puhlinu, ne manias, lai ijskolotu savus dehtrus, vina zenschanās nepalika bez felkiem; fahds no vina dehleem ir vabeidīs pat augstskolas kurju un tagad eenem ieizamu stahwolli sadīshwē. Kā semikopis, J. B. ari zentās buht par preelschībni zileem, eewehrodams wijsus tos padomus, fahdi top sneegti par semes kopschanu muhsu laikrastos; laikralstu ari nelad nedrihksteja truhlt us vina galba. Ijsplidams sawā muhschā waj wijsus pagasta un dravdjes amatus, nelaikis zaur sapratigu amata wadišchanu un sawu labo dabu, bija ijsplinijees sevischku sawas īabeedribas zee-nibu, par ko it sposchi leezinaja leelistaīs iaušču pults, fahds bija eeradees, lai vina aileekas paraditu us pehdejo dusas weetinu. Meers vina pihschleem!

Nigas aprinski laitā no 15.—22. septembrim sāb. g. ar purna un nagu laiti sāslimuschi 202 leelso pi, 72 aitas un 22 zuhlas.

No Leeseres-Osolumuischias. Šča gada 30. septembrī, pulksten 11 naktī ižehlās ugunsgrēhls schejeenes Bl. mahju saimneela luhti, kura nodega lihds vamatam. Tā la minetā deena bija festdeena, tad jau wiši laudis bijuschi pēc meera un tad tika pēsteigusches daļchi palihgi, kad jumts jau bija saltritis. Tapebz no glahbschanas nebija šo domat. Uguns prāfija deesgan leelus upurus — sadega 2 sirgi, 1 kūmelsch, 2 leellopi, 2 teki, ziti pahrejee lopi ūspri apdeguschi un laisam ari wairs nebuhs nelahdi dīshwotaj. Tā la wahgusis ari bija sem ta paſcha jumta, tad sadega dauds saimneebas leetas, kā wahgi, lamanaš, ragaivas un dauds zitas. Ķķa bija apdrošinata fawstarpejā ugunsapdrošināschanas beedribā, bet manta nelur. Teik mellets wainigais, bet lihds schim naw laimejees tilt tam us iħstām pehdam, zeresim warbuh tħebla?

No Lahsberga pagasta. Kur wisur Lidaas Lahs
laikrakslis war atraß zehloni usbrust otram laikrakslam — lon-
turentam, redsams is „*Valss*“ s̄cha gada 38. numura eewe-
totās lorespondenzes „*No Alusnes draudses*“. Bes daschām
rindinam wiß siņojums atteezas tīkai us Lahsberga pagastu,
tā tad gaishī redsams, ka s̄cha pagasta waheds naw minets
lorespondenzes fablumā weenigi tadeht, lai apflehp tu
noluhslu, usbrust s̄cha pag. bijusčam pag. wezakam
Str. un lībds ar to ari „*Mahjas Weesīm*“ ar wina lorespondentu.
Pēbz zernijamās „*Valss*“ zernijamā lorespondenta domam
Str. dārijs loti nepareisī, atskābdams labi-
bas atlikumu magasinā un „*Mahjas Wee-
sis*“ wehl nepareisī, usnemdamās loresponden-
dzi, lura Str. neteel norahs par tādu
wina weeglyahību, pamēst labibu pagas-
tam, to wareja pats pēsfawinatek. Bes tam
„*Valss*“ leel runat sawam lorespondentam ari par slingribu,
noteiktibū un taisnibū, bet to wineem gan mas weenam lā
otram, leekas tīpat mas, lā siņasčanas par maga-
sinas pāhrwaldbu un prozenteem. Ka pro-
zentus newar pagasta wezakais nedspawai-
rot, nedspamasinat, to siņa daudzi, tikai
ne „*Valss*“ ar sawu lorespondentu; tadeht wi-
neem jaatgāhdīna, ka ori Str. naw Lahsberga pagastā ne-
weenam projentus pawairojis, bet par wina amata laiku ir
nemti tābdi pat prozentī, lā agrak jau ilgaku laiku un lā tos
mehds nemt ari zitos pagastos. Tomehr fālis ir, ka agrak jo
beeschi ween iſtruhsa labibas Lahsberga magasinā un iſtruhsī
ari daschās zītās, pat ūmteem vuhru, bet nu, Str. amata
laika beigās, ir eeweħrojams atlīkums. Ka labibas at-
likums eeradās magasinās dabīgā un liku-
mīgā kahrtā, to atlalsina daudzi un ari u-
raugu eestahdes, tikai ne „*Valss*“ un winas
lorespondents. Tadeht ari no usraugu eestah-

respondents, iabehti ari no ujra augueestahdem ispelnas atsinihu amata wiħri, kuri labibas atlilumun enobleħda, bet salrahi to pagastam par labu. „Balſs“ turpreti schahdus amata wiħrus nosahka un lu hds Deewu, la iħad din erastos, jo teetikai d'si ħtos pebz „nepelnitas u fslawas.“ Interesanti buhtu finat, waj „Balſs“ ari pateeff ta doma, la ralsta, waj ari tai schahdus „fċtulek“ tikai newiħus paspruziż, waj nu pašħai, lai usbruttu „Mahjas Weeħsim“, waj ari winas korespondentam — lai aissħaħrtu bijusħo Laħsberga pagasia wejallo Str. Par schim finam es turpmak waretu pastiħstit „Balſs“ un winas korespondentam ari to, la eerodas magħsinas labibas atlilums, ja tħas pareiħi teel paherwaldita, bet schoreiħ lai peeteek ar augħċejjam rindinam.

No **Susikas** (Leepupes draudē). Rengu sveja ar tihleem schowasar muhsu juhemalā ir deesgan laba. Pateizoties ioti augstai sisku zenai, pagebrejumi pehz rengem muhsu juhemalā ir nepeepildami. Ais ta eemesla rengu zenas pehdejā laislā ir salahpuschas nepeedfihwotā augstumā — no 13—15 rbt. muzā; winu svejneelu slaitis pastahwigi pеeaug. Ihpaschi Dentes juhemalā, lā dīrdamas, rengu sveja schogad ioti laimiga; wineem pahrdodamas wairali simti muzu rengu. — Nakti no 13. us 14. septembri sche plosjās breesmiga wehtra, padaridama juhemalas svejneeseem leelus saudejumus, saplosidama winu svejneezibas tihlus, lā ari laivas. Tani paschā nakti tila atdīshis krasfimalā buru lugis, peederoschs dunteeschu Lihrum-Kaleja fainmeelam „Anna Marija”; personals glahbis. — Neilgi atpakał sche notika diivi schausmigi gadijumi. R. W. fainmeelam ais atreebibas labdā nakti ganibās tila pahbris 3 gadus wezs firgs ap 100 rbt. wehritibā. Nakti no 7. us 8. septembri L. muischas rentneelam W. Igm nodega riņķi ar dauds gubu labibas. Sadega ari wahgi, rati, ragawas un zitas leetas. Saudejumi leeli, ihpaschi graudneeseem. Uguns zehlees no ahrypusēs. — Pee mums it labi noderetu eerihlot brihwibliotelu waj jautajumu wasarus. Juhs ziti, lam uistigeti wairak „podi”, palibdseet faweeem maseem un wahjaleem brahleem! Juhrmalneeks.

Durjewas awise „Nordlivl. Ztg.“ raksta par schahdu atgādijumu: Bijā apsuhdseti 4 studenti par meera trauzesčanu, bet pēc tam nevareja iissinat apsuhdības iibstā zehloni. Leegineeli, diwi gorodowoj, iisslaidoja, ka uš Rīgas eelas faradusches wairakt studenti, to starpā ari apsuhdsetee, un esot farā starpā foti vilti farunajusches. Meertesnefis wiſus apsuhdsetos attaisnoja.

Kuršemės gubernā laikā no 8.—15. septembrim sė. g. ar purna un nagu laiti fassimischi 811 leelopi, 490 aitas un 128 zuhlas, nosprahguschi 3 leelopi un 4 zuhlas.

— Visas Jelgavas ugunkapdroščinašchanas beedribu agenturas apdroščinašchanas premiju tustamai un netustamai mantai tagad paaugstinajusčias us 20 proz. visas Kuršemės pilsehtas un meestinos — išnemot Jelgawu, kur gan us netustamo, bet newis us tustamo mantu (išnemot fabrikas) premija top paaugstinata.

Kuldīgas tirdzniecības skolas statutus finantschu ministres apstiprinājis 29. septembrī. Skola buhs 31. līfeja ar tilpat ilgu turku. Sagatavoschanās skolā buhs diwas, vezāla un jaunala nodala. Mādzību pāsniegšs feloschos preelschmetos: grahmatveschanā, tirdzniecībā lopā ar finaschananam par prezem un tirdzniecības un rūpniecības līlumeem, tirdzniecīslā aritmetikā, kreivijas tirdzniecīslā geografijā, tirdzniecīslā korespondenžē un weetējā tirdzniecības appgabala pretšu pāslīdzhanā. Skolā

usnems wifadu kahetu un tizibu behrenus. Pirmā klase usnems
lihds 15 gadus wezus, tas buhs beiguschi diwllafeju ministrijas
skolu waj ori nolikuschi samehrigu ellsamenu. Sagatavoschanas
skola usnems 11—14 gadu behrenus ar elementarskolas isgħi-
tibu. Tirdsnejjibas skolas kuefu beiguschein ir-teeħba u
pirmo rangu, kad tee eestahjas wal-sis deenesta. Skolu ustur
no skolennu mahibbos naudam un Kuldigas pilseħtas lihdssejtem.

No Taufkas. Plaujas f.vēhtlos, 1. oktobri Šh. g.
muhsu Lauksaimniecības un Dseedaschanas beeōribas weeno-
teem spehleem isrihloja teatri Sarlāna Krusta beedr. par labu-
Usweda Vd. Allunana lugu "Labee zilwei". Lugas atteblo-
schana neatstahja zereto eespoldu, jo alteeri pa leelakai dalaik
usweda savas lomas, la us pawehli, bes lihdjsiushanas. Pehz
teatra seloja deja, luri dseedataju loris koplinaja ar daschām
dseesmas. Dseesmas nebija ruhpigi ijmekletas. Tomeht ja-
preejajos, la muhsu Dseed. beedriba pehz ilgas, ilgas atpuhtas
fahl attal pеelopt dseedaschanu. Minēta deenā beedribas loris
dseedaja ari bavniķā diwas dseesmas. Beidsot buhtu weble-
jams, la muhsu beedribas noteiktai apshmetu eejas bilesdu
vabrdoschanu. Ja beedribas weblas biletēs pahrdot virmis
israhdes deenas, tad to wajadseja pasludinat ari programmas.
Bitadi lotti dauds weefu, luri eeradas israhdes deenas notei-
tajā laisfā, palika bes biletēm. Zahda rihgiba ir tatschu ne-
pareisa!

No Nigrandes. Nupat pagajuscho wosaru schäkhras no mum's zaur nahwi schejenes flolotais L. Grünbergis, paschos labalos wihra gados. Katram, las wiua lautzik tuwak vasina, janoschehlo wina agrà oiseeschana, jo winsch bila kreetns un apsinigs sowà amata, zeenits un labprahrt eeredseis satiksmè, nispot no pagasta faudim, là ari no amata beedreem. Ihpaschi pehdejais apstahlis jaeeskata par ewehribas zeenigi. Labu satiksmi ar pagasta faudim gan panahk daschs labs, betdeemschehl beeschi zaur libdsekleem, las now noopeetna wihra zeenigi. Dauds retali fastopami tahbi flolotaji, las prot no-stahtees un isturetees pareisja stahwolki beedru starpa. Bit tur daschs labs neispilda laptrotscha lomu, las, pats jauns eesab-zeis buhdams un fewi pazelt fahrodams, atllahti aishrahda u fowa beedra jeb preelschetschu bijuscham, waj eedomatam, waj prasti isdomatam luhdam un truhlumeem! Tahds nesin, lotas dara. Nelaila G. neween nepeekrita schabdu nihluku domu wirseenam, — winsch ne azu galà tos neeeredseja. Buhledamees istilt meera zelù wisur, fur tas ween bila eespehjams, winsch nebijas pretejadà gadijeenâ taisnibas labu greest kruhtis aukai preti, lat ari pehdejai par zehloni bila brascho un bramanigo, padewibu prasoschà wara. Weeglu dusu kreetnajam darbineelam! — Là tad Nigrandes weetneeli ewehleja sawai flolai zitu flolotaji — S. no Almajas, las nahja par leh-talo algu. Noschehlsjami, la pagasti labprahrt mihi taupis tahdos gadijenos, fur taupiba naw weetâ, là peemebram nupat minetâ reise.

b) No žitām Kreevijas pusem.

Kreewijas raschojumu apfardsiba. Kronstates ostas walde no lugu galvenas buhwaldes dabujuse pastinotu schahdu Wisaugstalo pawehli: „No ahrsemem neto neapstellet un isdewumus, kuri nam nepeezeeschami wajadsgti, pehz eespehjas aprobeschot.“ Par apstellejuneem no ahrsemem galvena walde atsighst ari tos, kurus salihgst ar ahrsemju fabriku Kreewijas weetneeleem, wai lad lahda Kreewijas fabrika peedahwà ahrsemes isgatawotus raschojumu. Turpmali no wisam personam, kuras Kronstates ostai peggahda maschinas, mechanismus, aparatus, materialus u. t. t., jayrafa paraltsis, la jchee preelschmeti taps isgatawoti Kreewijä.

Preses wirswaldes preefschneeks, knass N.
W. Schachowslojs, pa sawu ustureschanas laiku Odesa ap-
mellejis ari waialk grahamatu drukata was un starp-
zitu apsolisj isgahdat, la daschasz. zensures forma-
litates grahamatu isdovschanas sinâ teek pa-
daritas weenlahrfschallas.

Pasta nodalas pagastu waldēs. No 1. janvarā 1901. g., sa laikrakstījino, nodomats eewest us schini wasarā Wīsaugstāki apstiprinato noteikumu pamata pasta operazijas pagastu waldēs tādos pagastos, kur to wehleschoties weetejee semneeli un satvu wehleschanos buhschot isteitūtchi lauku pagastu sapulžes. Scho deretu eeweherot ari Baltijas pagastu fabeedribam, kurām pastahwigas pasta nodalas ir tālu, un pee laila spērt wajadīgos folus.

Peterburgā tīls sarihkota seeweesch u roldarbu iſtahde, us luru peeteilti jau iſtahdijumi nowisam kreewijas malam. Vladimiras un Nowgorodas gubernas iſtahdis knipeles (spizes) smalkas jo smalkas. Iſtahdit wareš daschdaschadus iſschuwumus, adijumus, ehkelejumus, ahdas iſspeedumus, lola iſbedsinojumus, mahlsliſtas pules, daschdaschadas glesnas un ſihmejumus us daschdaschadeem materjaleem un t. t.

Sku bubschanas. Tagad galigi isstrahdat s prejekts par seeveesku laukfa imneezi bas institutu Maslawā. Perlow's scham noluksam dahwinajis muischu ar wajadfigām ehlam, auglu dahršu, orangischeriju, preefshchibni gu putndahršu, ismehginajameem un mahzibas lauseem. Wajadfibas brihdi tur warēs noturet ari laufaimneebas kursus, tapat ari kursus preefsch winas atsewischleem arodeem. Institutiū usnem jaunavas no 18. gada sahlot, kuras baudīju- schas wideju isglītību. Kuršu brigusčas dabū nosaukumu „seeveete-agronoms“ un tām ir teesibas pasneegt mahzibu spezialos arodos widejās un semalās mahzibas eestahdēs, tapat ari spildit amatus dašchadās eestahdēs. Praktiseem darbeem peegreejis it sevishčku wehribu un tee buhs obligatorissi preefsch wišam. Mahzibas laiks 3 gadi. Mahzis feloschos preefschmetus: religiju, matematiku, fizmehchanu, zoologiju, botaniku, mineralogiju un geologiju, klimiju, geodeziju, salih- sinoscho anatomiju un fisiologiju, fisiku, mechanikas pamatus, buhvneezibu, technologiju, auglopibu, loplopibu, laufaimneezifku ekonomiju, grahmatischesu un vabrelatu par ruhypneezi, likumus un jaunas valodas, pehdejās pehz wehleschanas. — Pee Keisarissas kreemu Technislas heedribas cezelta sevishčka komisija, tura fastahdījuse farakstus par māhibas lihdsfelēem. Weens no faraksteem saturā tilai wišnepreefshchamalos preefschmetus, kurus war eegahdatees par

12—15 r. Otrs ir jau platschals, tad war isdot leelaku sumu. Schis ir piemaiš tāhds mehginājums un tas dibinats veenīgi us beedrības muzejas pēdībrojujumeem, laveži šo farolu ati newar usslatit par galeju, bet to wajaga pahbaudit un pa-pildinat. Tapehz arī muzeja ar patezību peemems pēcīshes un leetderīgos norāhdījumus par farolu saturu. — Voltaroz gubernā, pebz awischu finam, usnahājs skolotāju truh-ku mās. Nāv arī gruhti issinat šķās parahības zehlozi. Semistes gan usbubuvē brangus skolas namus; bet vee tam pa-wisam peemirst paschu skolotāju, kuram kā dīshwolliš toti beedri nolemta masa istabele ar masu logeli, tā ka šo telpa drīhsak war noturet par sahdu preelelamu lāmbari, nesā pa skolotāja dīshwolli, kur skolotājs pebz gruhtēm deenās darbeen starp savas gimenes lozefteem waretu atpuhsties. — Tizibas māhžibas pafneegschana ziltīzibneelu (nepareisišķigu) behrīcem weetās un pilsechtās, kur nāv šo tizību garīdsneelu, tā „Now.” Sino, pebz sahda tautas op-gaismoschanas ministrijas isskaidrojuma p e d e r o t vee w e z a k u p e e n a h k u m e e m. Lībds ar to pastādrotz, le-e e s w e h t i f c h a n a s a p l e e z i b a s , ko luteranu mahzītoji iš-dewišchi skoleneem, tapat arī romeschi-latolu preesten līdzīgas apleezielas warot noderet kā p e e t e l o s h i p e e r a h d i j u m s par tizibas māhžibas pro-fchanu.

No Ruskulowas. Muhs wehl 16. septembri op
melleja loti bahrgs pehrkons. Kolorewas pušmuſchias ſim-
neefam eſpehra ſeena ſchuhni, ture atradās pušgraudneefam
gandribiſ wiff ſeens un abholinsch. Rijas ari buhtu krituſches
leefmam par upuri, jo tās atradās wehja puſe, bet bandia
zilwesti tās iſſargaja. J. F.

Vorhovas aprigli, 80 werstes no Pleskawas atrotaa
sw. Nikandra klosteris, sur 24. sept. bija svinami basnias
swehili. Iau festdeen us teem bija sanahluschi lahti 5000 jil-
weli, karus raudsija pa nalti eeweetot 3slahwu ehrebegi; bei
dascheem tomehr bija japaalek klosteria sehtä sem kajaas debeg.
Te pa nalti sem guletajeem pahrluhst lahwa; wiſa ehla i-
zelas leels trofniis un laudis sehtä domä, ta paspruzis uguns,
lapebz weens sahl swanit. Leels juzellis. Wiſi steidsas uſ
weenigajam kola trepem, tas celuhst, nudsellis no zilwileem
un kola gabaleem, pa kureem ikweens rauga tilt laulä. Pe-
digri polizijai, redeles pee logeem preeleefot, isdodas apmeerinaat
usbusdinatos laudis. Bet 40 jilwest, pa leelai datai seewetes,
bija nospeestii un 4 gruhti eewainoti, kureus eeweetoja ilimyja.
Weeglak eewainotos pahrfuhtija us mahjam.

No Warschawas. Va lahdas operas mehgajumal laiku leelajā teatrī pausē uj flatuves pēpeschi norihbejis schahwēns, kas lahdu nitoristeem uj weetas pagabhsis gat semi Ismellefchanā israhdiées, la korists Dschewels ajs eenāds pret fawu fabnzenē Schewenstli ijschahwis uj pehdejo nrevolvera, bet trahpijis lahdu newainigu. Gewainom pa laimi neesot bibstams.

No Warschawas pēhri lahdī 40 gādu G. Igs apzīloja Italiju, kur tehnoloģijas klāstīšanai rāsotājumi vienā vālīdzīgajā. Tā viens pats eesahla modelet jeb tehnolo. Šajā māksliniecības spreduma, G. Igs už tehnoloģiju ēdot kā dāhwanas. Trūklumi viena darbos atrodami tikai tehnoloģijā, kā arī tās ietekmei uz iestāžu pārsteidzību un tās fāzu fantāziju un oriģinalību. No vāfīla G. Igs ar opbrihnojamu veiklību iebūvējis loītā viesītā grupas.

Korostishevwas tuwumā (Kijewas gub.) 28. ĵai
pullsten 5 no rihta ar gaisa balonu nolaidās semē grafs a
la Wō, tuesch iau ari 18. septembri ar balonu bija apmelloj
Kceewiju no Parises nahsdams. Pirmo reisu de la Wō u
wiceem gaisa lugotajeem bija eeguwis pirmo godalgu un pē
faziblites noteilumeem winam bija jabrauz wehl otru reisu, li
tas tad ari isdarija, Parisē usbraudams ar sawu balonu
26. septembri. Gross de la Wō ar sawu widejo balonu vi
marejis iau wairalsos faziblites.

No Taganrogas rafsta "Pr. Krai". Artemovas v
gastā bija jawehl jauni sahdschu starasti. Israhdijs, la wīd
sahdschus sawus starastus bija eewehlejuscas us 1 gadu u
newis us 3, la likums to prasa. Semneelu leetu pahrmū
sahdscheneeem gan isslaidoja, la winu wehleschanas nellu
misla, bet tas neko nelihdseja. Bet nu semneelu leetu pah
walde nolehma: sahdschu wehleschanas lībds ar jauneem ir
rasteem atzelt, eerehdnius, las pec wehleschanam bijuschi līb
us 3 deenam eeslodstī areslā, bet wiiseem nelikumišlo weh
leschanu lībdsdalibneeem uisltī pa 20 lapeikam foda pagastes
par labu. Rets gadijums, kad wišam pagastam teel sā
uislīts.

Tschernigowas gubernia pēlahda semitura par gau
deeneja lahgs 14 gadu puila, lahdas nabaga atraitnes vē
nigais dehls. Puislam gadijās uelalime nepamat
la lopi eegabijuschi aiselegtā gabalā, par lo wina faiimneis u
faniknojās, la sahla nabaga sehnu dausit ar nubju pa galni
Kad puila patrita par semi, winsch dabuha wehl pahra spēdereis
ar sahbakeem. Ahrstis atsina, la sehna deenās flaititas un pē
4 deenam tas ari bija veigis. Beetsiedigais semituris sāk

No Odesas. Polizijas eezirklii eeradās laħda nobo
seewina un weħlejäs ar pristawu runat. Gorodwojs seewin
eeradissi espraudas lakti un lad ta' winam tuvojas, wiċċi
tai teiżi: „Ei Deewa meera . . . Luhgschu Deewu tan
dweħseles deħi, fwezi lisschu.“ — Le no kabineta isnaħha pr
staws, ppe kura seewina gresjäs ar iubgumu, lai winal ifeed
aplezzib, la wina neesfot — mirufe. Pristaws jau domo
la winam darisħanas ar laħdu aħprah tigħiġi, un lad gorod
wojs nu weħl pastaidroja, la winu preelschà pats „nelabda“
jo seeweete jau preelsch 3 deenam efti nomirufe, winsħi pat
to aħswedis u flimnija un par winas nahwi sinis paf-omil
tad leeta fuwa weħl raibala. „Mans Deewi un teħbi?“
seeweete esfauġas, „tad ari te mani tura par mirufu.“ Le ja
es tat'shu d'sħiħoju un nema neesmu flima biżeże.“ Le ja
laimi eeradās ari laħos polizijas usraugs, las leetu issħallabba.
Pilseħtas flimnija teesħam nomira Vera Surlowa un par
Weru Surlowu fuajżas luhdseja, ari teħbi wahrdi abdu bix
weenadi; bet ar to weħl nebija deesgan — luhdseja ari qed
għimja issħallijas libdista nelaikie un kur nu d'sħiħu Vera
Surlowa ween apmelleja fuwus pasibhistamus, tur iżżejh leej
ustraulmus, jo neweenam nepatila turpinat pasibħanuż et
„d'sħiħu mironi“. Polizija winai pastaidroja, lai għixx
ppe flimnijas waldeς pebbi aplezzibas, la wina naw biex

J. Augustis, zetā no Peterburgas us Asowas juhru 26. p. m. aissneeguse Peru. Riga nonahluschi 23. p. m. "Mars", lapt. L. Quells, pa 14 deenam no Grandschmutes, 24. p. m. ar oglem "Pittan", lapt. P. Walters pa 10 deenam no Grandschmutes, "Pollux", lapt. H. Laurs, pa 18 deenam no Liwerpuhles, "Johannes", lapt. H. Räät, pa 12 deenam no Southalowas un "Emma", lapt. M. Martinlalns, pa 9 deenam no Schihlem, 25. p. m. "Markus", lapt. J. Grabwels, pa 10 deenam ar oglem no Sunderlandes, 1. f. m. "Delfin", lapt. M. Oschmuzneeks (turpmak lapt. M. Osolinsch), pa 5 deenam ar almeneem no Hebganehes un 2. f. m. "Jad-viga", lapt. J. Krausle, pa 12 deenam ar oglem no Russlastles. Ar koleem no Riga isbraukuschi 23. p. m. "Tannita", lapt. M. Grīķis, us Portsmitti (Portsmouth, England) un "Tehwija", lapt. J. Martinsons, us Angliju, 27. p. m. "Capella", lapt. P. Kraegers, us Kāhrdisu, 28. p. m. "Saturn", lapt. A. Kongš, us Angliju, "Circus", lapt. Dreimans, us Angliju, "Konstantin", lapt. A. Uttopārt, us Angliju, "Fuchs", lapt. J. Krause, us Angliju un "Aldebaran", lapt. P. Baumans, us Slotiju, 29. p. m. "Sibens", lapt. E. Weinbergs, us Ischatamu (Chatham, river Medway England), "Seedonis", lapt. E. Martinsons, us Slotiju un "Anna Otilie", lapt. J. Drehfinsch, us Angliju, 30. p. m. "Austra", lapt. M. Drebfinsh, us Angliju un 1. p. m. "Margaretha", lapt. A. Friedmans, us Angliju. "Alma", lapt. Th. Kalnbehrfinsch, 28. p. m. isbraukuse no Kronstataš lehmumā us Lihthu. "Betania", lapt. S. Behrfinsh, pehz 3 deenu brauzeema ar balastu no Rēveles 30. p. m. fasneeguse Lapwihsu (Lappvik). "Jacob", lapt. R. Behrfinsh, pehz 50 deenu pretbehjaina brauzeena no Trangsundas 20. p. m. fasneedsis Lihthu, no lureen es tas vīshrees tilt us Rigu. "Mesragzeems", lapt. A. Dambergs, brauz ar olg-lem par 9 mahrzineem 5/ (sterling) kihli no Sentbewidem us Klaipehdū. "Betty", lapt. Mikels Ģewe, 26. p. m. bijuse gatava isbraukt no Ranas ar balastu us Schihlem ieb Sunderlandi; ūha tuga turpmakaja noteikuma weeta (Bestimmugsklapz) Leepaja ieb Klaipehdā. "Alexander", lapt. R. Leekalns, 1. f. m. isbrauzis no Mehthiles or oglem par 9 mahrzineem kihli us Klaipehdū. "Amalie", lapt. Fr. Sielemans, 26. p. m. bijuse gatava isbraukt no Grandschmutes par 7 mahrzineem 10/ (sterling) kihli us Rigu. "Familie", lapt. A. Ģertinsch, 7. f. m. gatava isbraukt no Riga us Southamptoni. "Zeriba", lapt. R. Puhlinsch, 30. p. m. isbraukuse no Grandschmutes us Rigu. Ar koleem no Riga isbraukuschi 5. f. m. "Milda", lapt. A. Thomals, us Ruportu (Mon), "Upesgrīhwe", lapt. A. Tamfons, us Angliju un "Otto", lapt. A. Quells, us Ruportu (Mon) un 6. f. m. "Elvira", lapt. R. Schupp, us Libelu un us Schetetini "Polana", lapt. A. Ottmans un "Andreas", lapt. R. Poga. "Aurora", lapt. Fr. Matusals 2. f. m. aissneeguschišus Dundscheneſt. "Stahl", lapt. B. Stahls, pehz 5 deenu brauzeena ar mahleem no Hārburgas 5. f. m. fasneedsis Rigu. "Concordia", lapt. B. Osolinsch, tagad atrodas zetā no Kēp-townes us Australiju.

"Wilhelmine", (apt. Fr. Wihtolinsch?) 24. p. m.
bes twailona palihdsibas ussehgelejuse pa Elbi lihds pat
Hamburgas ostai, bet pee cebraulfschanas us Muitas Kanalu
ostas wahrios ta saduhrušes ar tur stahwoschu muitas fugi.
Vehdejam faules bura (Sonnensegel) aistrauta prom; "Wil-
helmine" dragajuse preelschejas rissas (Bordergeschirr). Leelaaks
saudejums tapis nowehrsis zaur to, ja "Wilhelmine" pee
laista nometuse enturi.

No alrsemem.

Sinas jufas.

Kinas jautajums pehdejā nedekā naw ne til ween wirfijes us preelschu, bet wehl gahjis labu teefu atpalak. Ap-sliprinajusčas finas, ta kineeschu galms no Taijuensu pilfehtas, tur tas lihds schim pemita un lura atrodas lahdas 300 werstes no Pelingas us semes eelfsheeni, pahrzehlees us 600—700 werstes attahlalo Singansu. Singansu atrodas pee lahdas Hoangho upes peetekas un ir fessi veldoschām leellaiwam fasneedjama no pat juhvas. Janise apgabala wizelarati dabusjuchi pawehli, suhit us Singansu naudu, lara spehlu, eroitschus, muniziju un pahrtliu. Jantse upe teefcham ari mudschot no dschonsland (kineeschu leellaiwam), luras pa „keisara lanali“ apskrutas wifadām mantam dodotees us Singansu. Us Pelingu atgrestees galms pawisam wairs ne-whelotees, ta efot aptraipita ahrsemneelu neleetigām, netihēram rolam (nu, taisni tiheriba nu poschā keinā statw us wissemalā posahpeena); keisara pilī, tur lahdreis eelausufches „freschee welni“, wairs newarot peemahjot Kinas keisars. Tagad teekot steigschus Singansu zelta jauna keisara pils, Singansu palishdot par ihsto un pastahwigo Kinas galwas pilsehtu tapat ta tas jau bijis reis senatnē. Singansu ari efot jau faveenota ar Schanghaiju zaur telegrafa liniju, ta ta telegramas aiseetot it ahtri un weegli. Jautajums til, lahdū espaidu kineeschu galma behgschana daris us leelwalstim. Kineeschu galms ta leelas juhtas drofshibā un tad ari faveem weetneeleem lizis ussahlt lepnaku walodu. Lihungtschangs efot jau pagehrejis no leelwalstu weetneeleem, ta yirms ta warot ussahlt meera farunas, leelwalstu lara spehkam efot japoschotees prom is Kinas, wismas iee nolahdi nedrihshtot eet tablat us preelschu cenemt Paotingsu. Padewigajem ameriskeem, tas wistahhal gahjuschi palalpojumos peet kineeschem, Lihungs gandrihs pawehlejis, atdot 280,000 dollarus lara laupijuma. Tildauds, ta atlihdsinat par leelwalstu suhtneem Pelingā nodarito slahdi kineeschu peetautos, bet par slahdes atlidsdibu par isposliteem dseljszeteem un fabrisam, misiones staziju nodedsinašchanu, ta ari leelwalstu lara isdewumeem Lihungs nemaj naw runajams. Sodit bolseru wadonus un mainigos mandarinus Lihungs buhtu ta ta ar meeru, bei sodischanai janoteek zaur kineeschu poschu teefam. Un so tas noshme, fina latris, tas dauds mas pasihst kineeschu buhschanas. Kineeschu teefneschi un mandarini ar meerigalo fidsapsian leek nonemt galwas gluschi newainigeem zilwekeem un pasala, ta tee tee noseedsneeki.

Lihungs un prinjis Tschings atrodas Pekingā — ta
weilsees ar meera sarunam, par to wehl mas lo war teilt
Kineeschu eedomiba wehl til leela, la gandrihs pawisam nam
zerams, la tee bes jaunas, fabpigas pahrmahzibas sahktu pee-
lahptees. Frantschu waldiba islaiduse jaunu zirkularu, kurū
ta aisrahda, la leelwalstis wisbahrim galwenakos jautajums
atteezibā us Kīnu efot weenis prahcis. Sevischki tas salams
par pagehrejumu, la wainigee tisku soditi europeeschu delegatu
sahltbuhtne, la nenenem galwas newainigeem. Zahlate
swatigs jautajums ir eerotschu eeredumu aisseegschana Kīnā
Kamebe Kineeschu war pehz patlas dabuht eerotschus, now no
masakas droschibas, la tee drihsūmā aksol nesazetas no jauna
No daschām pusem gan aisrahda, la europeeschi newarescho
tatschu sawaldit tautu no woirak simts miljoneem. Lee aiss
mirst, la angli teescham sawalda gandrihs tilpat leelu tautu
— indeeschus ar deesgan neleelu kora spehlu.

Denevidus-kinā, sewfischki ap Kantonu iszhelees wahrig
dumpis. Dumpeneelu noluhks efot, gahst pastahwooscho wal-
dibas namu (mandschuru dinastiju) un uszelt istu fineeschu
waldneelu us troa. No dacham pusem ari aypgalwo, so
wissmas lahda dumpeneelu feste efot reformu draugu peekritejji
fineeschu galms ne masumu ishibjees par eelschejam nepatik-
schanan, fur tam id jau jazihnas ar ahreeni. Bet peekah-
pigals pret leelwalstüm galms tapehz nepaleek. Prinzis Tuanc-
wehl arween galwenà persona pee galma. Wiss sinojumi par-
ta nogahschau un aissuhtischau us Kaschgaru isleelas isdo-
mati. Printschara pehz ziteem sinojumeem ne tilai ne matti-
nar aissfahrits, bet tas wehl efot Kinas ibstais walneels-
turot yilnigä attaribä wezo leisareeni un poschu leisaru
Kuangsu. Un samehr leetas ta stahw, no meera nodroschi-
nashanas starp Kinu un Giropu, newar buht runas.

Keelvalstju lara pulku komandanti nar ari dauds klaw-sjuschees us kineschi mandarinu pagehrejumeem un pauehlem, bet salahwuschti bolserus kar ween tos fastapuschi Be-tschili provinze. Preelsch dascham deenam dewuses ari zelä-ekspediziija us Paotingsfu, kas atstahiv ap 120 werstes no Pe-lingsas. Schai apgabalâ wißwatraf rahdijas bolseru bari, bija-ne zit sen pat atsuis neseels wahzu pulzinsch. Daschas wahzu awises nu aishraha, la nekabdi nepeetilshot ar Paotingsfu eenemshchanu, lai kineschus daritu peelahpigalus, bet ka buh-shot jasarihlo lara gahjeens us Singansu. Kara pulki turpu-waretu tist suhtiti pa to paschu zelu, pa kuru Tantse apgabalâ wizelaraki suhtijuschi lara spehlu un pahrtiku galmaam. Tilai-nu gruhtums tas, la kineschi it weegli waretu aishbri-„Leisara kanali“, ta sà no Tantse upes pusus us Singansu warbuht nemas nebuhs aisteelams. Waretu protams zeltees ari pa Hoangho upi us augschu. Bet lai to isdaritu, tad-europeeschu lara pulseem wajlahdu simtu felli-peldoschu twailonu ar ratu pakatas puse. Lahda-zekâ eet u Singansu teefcham dod padomu lahds wahzu Kinas zelotaje Wolfs. Ais Singansu kineschu galmaam wais, lahga ne-buhshot espehjams atlahytees, tur eesahlotres pahral neaugli-ji un tußneschani apgabali. Nelaime til ta, la to 100 felli peldoschu twailonischu wehl eevreelsch buhtu Eiropâ un Amerikâ jaapstelle un nonahstu Kina warbuht wehl peh-

gada. Zahlač proponēts apsebst Jantse upes peekastes un nekaut wairs suhtit pahetiku us seemeta prōwinzem, kura gadu no gada dabon milsigus rīhsa krajujus no Jantsi apgabala. Schahds lihdsellis protams buhtu wišnoderigalois lai peespeestu kineeschu galmu domat us meeru, jautajums tīk waj tos tīls ispildits, waj to netrauzēs leelwalstu fawstarpejā neustiziba.

Kā telegrāfs websta, tad starp Wāžijas wehst neeku graū Hāgfeldu un anglu ministru preefch neeku maršu Solsberiju Londonā 16. (3.) oktobri noslehts sekojch lihums: Wāžijas un Anglijas valdības, vadītas no wehleschanās, sāgat fāwas intereses un us lihguma pamato eeguhīas teefības līnā, ir weenojuščas kīneschu politīce eeturēt sekojchus prinzipus: 1) Wīspahrejo pastahvigo starptautisko intereschu labā ir wajadīgs, la līnas juhemalā un gār līnas upem atronoschās osts paleel brihwī preejama tīrdsnezzīlai un satrai fāmnezzīlai darbibai preefch wīstautu pēcērigeem. Abas valdības ir weenojuščas eeturēcho prinzipu par satru kīneschu semes gabalu, us līnu winu espaids var atteeltees. 2) Abas valdības newehlas tagadejā jūlas no fāwas pūses isleetot laut labdu semes gabalu eeguhīschāni līnas dāta few par labu un ir novdomajuščas wirſit fāwu politītu us to, lai kīneschu walstā robežcas nekahā sīnā netiktu faschaurinatas. 3) Gadijumā ja zītas valstīs gribetu kīneschu jūlas isleetot preefch semes gabalu eeguhīschānas, tad abas lihgumu sledojejas valstīs patur few teefību noslehtgā eepreelscheju lihgumu, atteezotees us soleem, las sperami winu paschu intereschu aissardības labā. 4) Abas valdības usaizina zītu valstīju un it ihpaschīs Francijas, Itālijas, Japānas, Austro-Ungarijas, Krievijas un Saveenoto Walstīju valdības pēeweenotees ausefīs lihgumā iſteitīam pamata nezīmīgumam.

Augscheja libgumā isteitkeem pamata nosazijumeem.
Schi wahzu-angfu noruna, zif tas schimbrishcam iš
finamis, atrod zitās semēs peelrischanu.
Nemeeri kīnā pa tam tomeht nemitas. Jabaidas na
leelu nemeeru ijselschanas Schantungas provinžē, kurp dewu
schees leeli leelduhneelu bari.
Leelvalstju fuhtni, ari Kreewijas, dodas us Pelingu,
lai tur lopeji ar Kinas delegateem — wezo Kinas lapsu
Lihungtschangu u. z. panahtru weenojchanos un noslehtgu
libgumu. Bet Kinas leisars un leisareene ne domat weh
nedomā greestes atpalat us Pelingu. Wini, itla redsedami
fa leelvalstis bei teem newar istikt, fa tam to leela wajadjsba
fatafas itla us "muhshigem laileem" fawu residenzi —
waldibas fehdelli uszelt Kinas eelscheenē — Singansuā.
Bet ja nu europeeschi naht us domam, la tee Kīnu war ari
fawā starpā isdalit waj ari eezelt zitu leisaru Pelingā?

Anglu-buhru leetas.

Nelaimigais lākstā kā newar tā newar beigties. Nav
lihdsejuschi nekahdi angļu draudi, ne bahrdsiba, waj ari,
labati fakot, angļu bahrdsiba tik weizinajusē a graf deesgan
meerigu buhru fāzelschanos. Angleem te nonemis lāksts
prōvījanta, te lāksts munizijas suhtijums, te išahrdits dzel-
zelsch un telegrafa drahtis, te saguhstīti lākdi angļu osieeri.
Angļu awise „Standard“ jau pagehr, la angleem reis ar
jasahfot usstahtees energifli, bez schehlastibas janoschauj waj
japakar latris ar eerotſcheem roksā saguhstīts buhrs. Bet
tādā lākrtā ari buhreem waretu eenahlt prāktā noschaut
saguhstītos anglus un tas angleem wairs nebūti nebūtu pa
prāktam. No daschām pusem aishrābda, la buhru pilniga
pahriwareschana nemas nebuhshot fasneedsama, angleem eschot
ar buhreem tapat kā zitlākrt Napoleonam ar spāneeschēm:
Napoleona karaspēkls gan sakahwa spāneeschus atlahtās
laujās, eenehma pilsehtas un zeetolschus, bet nespēhja no-
drošinat pret spāneeschu gverilosu baru usbrulumeem. Un
buhreem ir apgabali kur alkahptees, kur teem labprāht wi-
neselos angļu lara spehls, tee ir apgabali Transwalaš see-
melos, kur wosarā plosas malarija un kur dīshwo tīse
muscha, kas atnes nahvi tīslab ragu lopeem, kā ūrgeem. Pee
tam schajos apgabalos ari netruhīst klinšchu lalnu un alu,
kur buhreem laba flehptuwe. Pehdejās deenās pat atmahluse
sina, la angļi jau sahī no Transwalaš seemekeem alkahptee.
Generals Henters alkahpees no Lidenburgas us Middelburgu.
Ari Draaschas walstis seemeka rihta puse kāli buhru pulzini
arween wehl turas angleem tik bihstāma De Wetta wadibā.

Wahzija. Wahzijas politiskā dīshwē notikuse svarīga
pahrmaina — 81 gadu wezuma walsts lānzlers, fīsis Hohen-
lohe aīs wezuma nespēkla alkahpees no amata un ta weetā
nahjis lihdsschnejais ahrleetu ministris, grafs Būlowis.
Hohenlohe pehdejā lākā wairs wiſai mas nodewās walsts
darīschananam, tas bija politiſti jau agrak atbihbitis pee malas;
daschas awises to apvalnoja, ka tas julijs mehnesī gan wehi
spārigi usstahjees pret reichstaga fāsaulschanu Rinas jautajuma
deht. Schāhda nesfaulschana wahzu waldibai stipri laitejuſe,
par tāhvu reichstaga neeweheiroschanu bija nemeerā pat agra-
reeschi. Tagad gan Hohenlohe dabujis kotti atšinigu rastu
no pascha keisara, kura ta nopolni Wahzijas labā teek wiſai
flaweti. Grafs Būlowis dzimis 1846. g., studējis 1866. lihos
1870. g., bijis par suhtni Būkarestē un Romā un 1897. g.
cezelts par ahrleetu ministri. Būlowis pasībīstams kā iſwei-
zīgs runatajs, kas kotti labi prot usstahtees reichstagā un doi
weiklus paslaidrojumus daschreis it luteligos jautajumos. No
Būlowa wahzu awises fagaida ihsīt daudz. Ac Hohenlohi war
fozit, ka wiſi bija nemeerā, kontrasts pret Bismarci bija
pahrak leels. Ja Hohenlohe lākdreis runaja, tad ta wahrdus
wareja fāsīrīdet tik wiſiwal stāhwoschēe, par to ari runaja,
ka tas pawīsam neefot walsts lānzleris, bet tikai pirmais
galma eerehdnis, weenlaibrāchi keisara Wiluma II. gribas iſ-
ispildītajās.

Holandija. Jaunā, pašchaulisk 20 gadus ieža Holandijas karaleene Wilhelmine patlaban saderinajusēs. Tas ierīcētais Meklenburgas herzogs Heinrichs, tagadējā valdītāja Meklenburgas leelherzoga jaunaklājs brālis. Herzogam Heinricham tagad 24 gadi un tas deen pārisku grozījā par leitnantu. Meklenburgas herzogs ari rada krievijas keisara namam: leelknasa Wladimira Alekandro-witscha laulata draudjene ta pusmāhsa. Wahju awises loti preezīgas, ka karaleene saderinajusē ar wahju prinzi, tas dodot zemības, ka ari Holandijas politika turpmā neizstāvēs pahral tālu nost no wahju politikas. Jaunajam herzogam, ka karaleenes dīshwes beedrīm nu gan wiſai leelas teesības nebūhs, par karali tas newares faultees, ihsā waldeeneze ir un buhs weenigi karaleene Wilhelmina. Herzogs laitam dabubshot nosaukumu „prinjis, dīshwes beedris“. Karaleene ar to esot eepasinuſes Potsdamā, pec keisara Vituma II. galma, ka ari daſchās peldu weetās. Saderināšanas tomēr naktīs drusku pahrsteidīſchi: agrāk tīla runats, ka karaleene prezīshot labdu savu brāblienu. Bidaš firstu.

Seemel-Amerikas Saweenotas Walstis. Tee slaissee rubuli walda pasaولي un lai tee ari buhtu eeguhstami ar meleem, mahneem, krahpibu un daschlahrt pat fleplawibü. Angli un tapat ari amerikani ir teescham svehrinati rubulu gehgeri un pee tam til lehittizigi, ta waj til japabrihnas ween. Scho lehittizibü, zif ta simejas us nandas eeguh-schanu, it brangi prot isleetot Mal-Kinleja draugi, turi sha wehletajeem kaisa smiltis azis, apgalwodami, ta preelsch filipinu apmeeringaschanas efot noslehgts ar Wahziju libgums, tura peepalihdschot pee stuhrgalwigo filipinu apflusnaschanas, lapehz tad no tureenes wareschot atsault atpatak saldatus. Saldatu atsaufschana ir laba, bet Filipines naw silitas un tapehz Mal-Kinlejs leek par Filipinem isbungat sella lalmus, turi patrioteem atneßschot nesslaitamus labumus un pee tam wehl bes nekahdam puhlem, ja tilai winu eewehletu par presidentu. Ta Bengwetas pr owinge us Lusonas efot krahpchans klimats, ar netizamu ausdelibü, ne pat aufstu ne par larstu, un waldbiba jau efot nolehmuse tur eerihs lot weselotawu preelsch saldateem un ziwi seerehdau seewam un behrneem. Bet galwena leeta! Waldiba buhwé jau djejjelu, las nahls gataws nahlamä majä un tilai 20 werstes no gala stazijas inscheneeri tahdä gravä usgahiuschi besgaligu jelta krahpumu: 1200 rublus wehrita muza rudas ween! — Un rodas deesgan tahdu lehtryahetlu, las teescham tiz, ta Wahzija preelsch wineem eelaroschot Filipines un bei tam Mal-Kinleja draugus aybalnoschot ar tibra sella muiam!

Watcias mehstules

- Ab. 2057.** Newainoti war. Jagreeshas pēe labda no weetejēem offizialiem lozelkleem, kuras Tūms usrahdis semneeku leetu komisjars, waj art aprīlīka polīzijas walse.

Ab. 595. War. Bis finās, tad dabūn 1 proj. Jagreeshas pēe alkīes walbes.

L. u. 4. Parīses pārfaules isstahbe beigfees 5. novembri pēbz jaunā, jo 18. oktobri pēbz muhsu kalendara. Isstahdes beigād buhsfot jo leelīstas.

T. W. Paleek neisslectots. Weltos strihdos neelaibīsimēs. Leeta ari naw til svarīga.

S. — 3. Par abu latveeschu jaunkundschu sleplawības prahvu Rātskārā laisjet nahlovschā numurū.

S. S. N. J. Labāl nē.

Uz Widsemes Medizinalvaldes išdaritās rewišķas pamata,
māna jaunkonfesonētā apteeka, nojauktā

Jahna apteeka,
leelā Maskawas eelā Nr. 128.
tagad atvērtā.

Farmazijas magisters

6123

Aleksandrs Lietz.

Furnirus
prečs mehēlem, bilardeem, bīstrem u. z.
Lihni, amati, rīhtus, aisslehgās, buhw-
apālumis
iskaptis,
strīklis, galodas, drahts audumis,
gultas, matrātchus
un zītas leetas lotti lehti pahrdod

391

M. P. Silleneeks, Rīgā.

Angļu dzelss u. tehranda prečshu un
kehka leetu weikals.

Nr. 7. Terbatas eelā Nr. 7.

Rupat išnāha manā apgādābā un dabujama:

Sieslacka C 4660/2

Gursemes un Widsemes

Laika grahmata 1901. g.

Saturs:

Kalentarkis ar faršanu drūtu un daſčadas derigas finas.

Peelikums: 1) Sargengels. Stahls ar bildem.

Alīstahls no J. S. 2) Zoki. 3) Par

behru apkoſchanu eewehrojanakus behrnu ūlimbās. No

Dr. med. B. 4) Zoki ar bildem. 5) Maizes regeeni. Bebz

Anatola Frantsa, latviši atsahists no J. S. 6) Zoki ar bildem.

7) Daſčadi derigā padomi. 8) Zoki. 9) Winsē tam pe-

dewa. Rosiabīnskis iſ ūdīnves no Rojegeva. 10) Šiniņu

drūzīnas. 11) Nesadegoskas ehlas. 12) Adreses

un ūdīnajumi.

Bilžu peelikums: Kriſins ūbrāz ūbebzis.

Mafā 10 kap.

Pa pastu pēcītām pret diņi 7 kap. pastmarķam.

Daudzumā dabujams Rīgā parastajās grahmātā pahrdotāvās.

G. Landsbergs, Jelgawā.

Grahmatu drukatava, litografiā un grahmata pahrdotāvā.

Nr. 7. Terbatas eelā Nr. 7.

Rupat išnāha manā apgādābā un dabujama:

Sieslacka C 4660/2

Gursemes un Widsemes

Laika grahmata 1901. g.

Saturs:

Kalentarkis ar faršanu drūtu un daſčadas derigas finas.

Peelikums: 1) Sargengels. Stahls ar bildem.

Alīstahls no J. S. 2) Zoki. 3) Par

behru apkoſchanu eewehrojanakus behrnu ūlimbās. No

Dr. med. B. 4) Zoki ar bildem. 5) Maizes regeeni. Bebz

Anatola Frantsa, latviši atsahists no J. S. 6) Zoki ar bildem.

7) Daſčadi derigā padomi. 8) Zoki. 9) Winsē tam pe-

dewa. Rosiabīnskis iſ ūdīnves no Rojegeva. 10) Šiniņu

drūzīnas. 11) Nesadegoskas ehlas. 12) Adreses

un ūdīnajumi.

Bilžu peelikums: Kriſins ūbrāz ūbebzis.

Mafā 10 kap.

Pa pastu pēcītām pret diņi 7 kap. pastmarķam.

Daudzumā dabujams Rīgā parastajās grahmātā pahrdotāvās.

G. Landsbergs, Jelgawā.

Grahmatu drukatava, litografiā un grahmata pahrdotāvā.

Nr. 7. Terbatas eelā Nr. 7.

Rupat išnāha manā apgādābā un dabujama:

Sieslacka C 4660/2

Gursemes un Widsemes

Laika grahmata 1901. g.

Saturs:

Kalentarkis ar faršanu drūtu un daſčadas derigas finas.

Peelikums: 1) Sargengels. Stahls ar bildem.

Alīstahls no J. S. 2) Zoki. 3) Par

behru apkoſchanu eewehrojanakus behrnu ūlimbās. No

Dr. med. B. 4) Zoki ar bildem. 5) Maizes regeeni. Bebz

Anatola Frantsa, latviši atsahists no J. S. 6) Zoki ar bildem.

7) Daſčadi derigā padomi. 8) Zoki. 9) Winsē tam pe-

dewa. Rosiabīnskis iſ ūdīnves no Rojegeva. 10) Šiniņu

drūzīnas. 11) Nesadegoskas ehlas. 12) Adreses

un ūdīnajumi.

Bilžu peelikums: Kriſins ūbrāz ūbebzis.

Mafā 10 kap.

Pa pastu pēcītām pret diņi 7 kap. pastmarķam.

Daudzumā dabujams Rīgā parastajās grahmātā pahrdotāvās.

G. Landsbergs, Jelgawā.

Grahmatu drukatava, litografiā un grahmata pahrdotāvā.

Nr. 7. Terbatas eelā Nr. 7.

Rupat išnāha manā apgādābā un dabujama:

Sieslacka C 4660/2

Gursemes un Widsemes

Laika grahmata 1901. g.

Saturs:

Kalentarkis ar faršanu drūtu un daſčadas derigas finas.

Peelikums: 1) Sargengels. Stahls ar bildem.

Alīstahls no J. S. 2) Zoki. 3) Par

behru apkoſchanu eewehrojanakus behrnu ūlimbās. No

Dr. med. B. 4) Zoki ar bildem. 5) Maizes regeeni. Bebz

Anatola Frantsa, latviši atsahists no J. S. 6) Zoki ar bildem.

7) Daſčadi derigā padomi. 8) Zoki. 9) Winsē tam pe-

dewa. Rosiabīnskis iſ ūdīnves no Rojegeva. 10) Šiniņu

drūzīnas. 11) Nesadegoskas ehlas. 12) Adreses

un ūdīnajumi.

Bilžu peelikums: Kriſins ūbrāz ūbebzis.

Mafā 10 kap.

Pa pastu pēcītām pret diņi 7 kap. pastmarķam.

Daudzumā dabujams Rīgā parastajās grahmātā pahrdotāvās.

G. Landsbergs, Jelgawā.

Grahmatu drukatava, litografiā un grahmata pahrdotāvā.

Nr. 7. Terbatas eelā Nr. 7.

Rupat išnāha manā apgādābā un dabujama:

Sieslacka C 4660/2

Gursemes un Widsemes

Laika grahmata 1901. g.

Saturs:

Kalentarkis ar faršanu drūtu un daſčadas derigas finas.

Peelikums: 1) Sargengels. Stahls ar bildem.

Alīstahls no J. S. 2) Zoki. 3) Par

behru apkoſchanu eewehrojanakus behrnu ūlimbās. No

Dr. med. B. 4) Zoki ar bildem. 5) Maizes regeeni. Bebz

Anatola Frantsa, latviši atsahists no J. S. 6) Zoki ar bildem.

7) Daſčadi derigā padomi. 8) Zoki. 9) Winsē tam pe-

dewa. Rosiabīnskis iſ ūdīnves no Rojegeva. 10) Šiniņu

drūzīnas. 11) Nesadegoskas ehlas. 12) Adreses

un ūdīnajumi.

Bilžu peelikums: Kriſins ūbrāz ūbebzis.

Mafā 10 kap.

Pa pastu pēcītām pret diņi 7 kap. pastmarķam.

Daudzumā dabujams Rīgā parastajās grahmātā pahrdotāvās.

G. Landsbergs, Jelgawā.

Grahmatu drukatava, litografiā un grahmata pahrdotāvā.

Nr. 7. Terbatas eelā Nr. 7.

Rupat išnāha manā apgādābā un dabujama:

Sieslacka C 4660/2

Gursemes un Widsemes

Laika grahmata 1901. g.

Saturs:

Kalentarkis ar faršanu drūtu un daſčadas derigas finas.

Peelikums: 1) Sargengels. Stahls ar bildem.

Alīstahls no J. S. 2) Zoki. 3) Par

behru apkoſchanu eewehrojanakus behrnu ūlimbās. No

Dr. med. B. 4) Zoki ar bildem. 5) Maizes regeeni. Bebz

Anatola Frantsa, latviši atsahists no J. S. 6) Zoki ar bildem.

7) Daſčadi derigā padomi. 8) Zoki. 9) Winsē tam pe-

dewa. Rosiabīnskis iſ ūdīnves no Rojegeva. 10) Šiniņu

drūzīnas. 11) Nesadegoskas ehlas. 12) Adreses

un ūdīnajumi.

Bilžu peelikums: Kriſins ūbrāz ūbebzis.

Mafā 10 kap.

Pa pastu pēcītām pret diņi 7 kap. pastmarķam.

Daudzumā dabujams Rīgā parastajās grahmātā pahrdotāvās.

G. Landsbergs, Jelgawā.

Grahmatu drukatava, litografiā un grahmata pah

